

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Zastępca
Rzecznika Praw Obywatelskich
dr Jerzy ŚWIĄTKIEWICZ

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 551 77 00
Fax 827 64 53

Warszawa, 21 sierpnia 2001 r.

35234

RPO/386305/01/I/AA

Pan
JERZY WIDZYK
Minister Transportu
i Gospodarki Morskiej

Szanowny Panie Ministrze

Otrzymuję listy, w których lekarze podnoszą problem ograniczeń w zakresie dokonywania oceny zdolności fizycznych i psychicznych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem ruchu na liniach kolejowych i liniach metra oraz prowadzących pojazdy szynowe (kopia przykładowego listu pełnomocnika lekarzy w załączeniu). Zdaniem skarżących, ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 96, poz. 591 z póź. zm.) nie upoważnia do wprowadzenia wspomnianych ograniczeń w drodze rozporządzenia.

Zarzutom lekarzy nie można odmówić słuszności. Trzeba bowiem zauważyć, że ustawa o transporcie kolejowym, w art. 19 pkt 1, upoważnia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej do określenia w drodze rozporządzenia, wykazu stanowisk bezpośrednio związanych z prowadzeniem ruchu na liniach kolejowych, warunków, jakie powinni spełniać zatrudnieni na tych stanowiskach oraz prowadzący pojazdy szynowe, a także zasad oceny ich zdolności fizycznych i psychicznych oraz trybu orzekania o tej zdolności. Wydane na mocy tego upoważnienia rozporządzenie Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 3 września 1999 r. w sprawie wykazu stanowisk bezpośrednio związanych z prowadzeniem ruchu na liniach kolejowych oraz warunków, jakie powinni spełniać zatrudnieni na tych stanowiskach oraz prowadzący pojazdy szynowe (Dz. U. Nr 87, poz. 979), w załączniku Nr 8, oprócz określenia zasad oceny zdolności fizycznych i psychicznych oraz trybu orzekania o tej zdolności, ustala również kwalifikacje wymagane od lekarzy przeprowadzających badania profilaktyczne (§ 2 ust. 1, § 3 ust. 2, § 8), a także

wskazuje jednostki zatrudniające lekarzy uprawnionych do oceny zdolności fizycznych i psychicznych pracowników oraz wydawania orzeczeń o tej zdolności (§ 3 ust. 1) .

Nie kwestionując przesłanek merytorycznych przemawiających za ustaleniem dodatkowych kwalifikacji lekarzy oraz jednostek zatrudniających, należy zauważyć, że powołane rozporządzenie wykracza poza zakres upoważnienia ustawowego i w sposób niedopuszczalny w państwie prawa ogranicza uprawnienia lekarzy w zakresie orzekania o stanie zdrowia. W tym stanie rzeczy, dalsze utrzymanie wymogów, jakie powinni spełniać lekarze przeprowadzający powyższe badania lekarskie, wymaga dostosowania powołanych przepisów do norm konstytucyjnych.

W związku z powyższym, na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w powyższej sprawie oraz podjęcie działań legislacyjnych w kierunku zapewnienia konstytucyjności powołanego przepisu. Będę jednocześnie wdzięczny za przekazanie informacji w tej sprawie.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA

Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Dr Jerzy Świątkiewicz

Załącznik - 1